

'durada d'un càtrec': «*offici* de un any: *munus annuum*; acabar *offici* de un any: *explere annum munus*», OPou (*TbPu.*, 342). — ¹⁸ F^o 200r1, n. 4 (ms. B); el ms. P posa *offi* que potser és *ofi* i està per una forma semiculta *ofii* comparable a *juí* < *juii* < *JUDICIUM*. — ¹⁹ A Figuerola del Camp hi ha un veïnat forà que en diuen *lās fāsīnās* (1964). — ²⁰ L'adjectiu ja apareix en St. Ambròs, *reficere*, aplicat al menjat restaurador, en la Vulgata, *refectio* 'collació', 'àpat', en autors de l'Edat d'argent, des de Sulpici Sever, *refectus*, -us, id., en Apuleu. Hi ha algun testimoni del cultisme *refectio* en textos dels Ss. XIV-XV (*AlcM*).

LLISTA CORRELATIVA DELS DERIVATS I COMPOSTOS: ¹⁵
fer de bon ~, *fer de mal* ~, *fer a*, *fer (a) saber*, *no ja?*, *ja?*, *feu?*, *fet*, *de fet*, *fet i fet*, *de fet que*, *feta*, *faent*, *facinerós*, *facinorosament*, *fàcil*, *facilitat*, *facile-sa*, *facilitar*, *facilitació*, *facilitari*, *facillo*, *facultat*, *facultar*, *difícil*, *dificultat*, *dificultós*, *dificultosamente*, *difícilment*, *factible*, *factibilitat*, *factor*, *factoria*, *factorial*, *factura*, *(manu)facturer*, *facturar*, *facturació*, *faedura*, *faedor*, *faer*, *faïçó*, *fació*, *estar en fació*, *de fació*, *faciós*, *fàccia*, *afaiçonar*, *faitís*, *factici*, *fetitxe*, *fetitxisme*, *fetitxista*, *afer*, *quefer*, *aqueferat*, *desqueferat*, *contrafer*, *contrafet*, *contrafaent*, *contrafent*, *contrafaedor*, *contrafacció*, *desfer*, *desfeta*, *fer la desfeta*, *estrafer*, *estrafet*, *estrafallar*, *estrafeiar*, *estarseiar*, *estartafaiar*, *estartafaiar*, *forfer*, *forsfeit*, *forfeit*, *forfetura* (-*fitura*), *malifeta*, *malfactor* (*malfeitor*, *malfaior*), *malfatà*, *refet*, *refetalla*, *refaïçó*, *refatxaire*, *afecte* adj., *afectíssim*, *afecte* subst m., *afecció*, *afició*, *afectar*, *afectació*, *afectador*, *afectadis*, *afectament*, *afectiu*, *afectivitat*, *afectuós*, *afectuosament*, *defecte*, *defectiu*, *defectuós*, *defectuositat*, *defectible*, *defectibilitat*, *defecció*, *deficient*, *deficiència*, *dèficit*, *efecte*, *efectisme*, *efectista*, *efectiu*, *efectivament*, *efectuar*, *efectuador*, *efectual*, *efectuable*, *eficient*, *eficiència*, *eficac*, *eficaci*, -ament, *eficàcia*, *infecte*, *infect*, *enfet*, *enfecir*, *enfecir*, *infiçar*, *desenfecir*, *infeccionar*, *inficcionar*, *infecció*, *infectar*, *infecció*, *infectiu*, *ofici*, *oficial*, *oficiala*, *oficialat*, *oficialada*, *oficialeria*, *oficialia*, *oficialitat*, *oficiar*, *oficier*, *oficiers*, *oficiós*, *oficiositat*, *oficina*, *fecina*, *fassina*, *perfecte*, *perfet*, *perfectament*, *perfectíssim*, *perfectible*, *perfectibilitat*, *perfectiu*, *imperfectiu*, *perfecció*, *imperfecte*, *imperfet*, *imperfecció*, *perfeccionar*, *perfeccionista*, *perfeccionisme*, *refetor*, *refretor*, *refetori*, *refetorer*, *refetorner*, *suficient*, *suficientment*, *suficiència*, *insuficient*, *insuficiència*, *factitiu*, *fiat*, *factòtum*, *ja-i-calles*, *feste-enllà*, *festensec*, *festenserri*, *facsimil*

FER, adj., del ll. FĒRUS 'silvestre, salvatge', 'ferotge'. □ 1.ª doc.: Llull.

Del qual se citen passatges parlant de «bèsties molt feres e estranyes e molt salvatges» i de «*fera* cosa a veer». Car JoMartorell l'usà també en aquests dos mateixos sentits bàsics: «la terra cobra los meus ulls e feres bèsties goloses menjen la mia carn», i, d'altra banda, «tragué la atxa e començà a soprar de colps molt fers; e com lo cavaller véu que mal se pintava lo

joc, volgué fer axí com havia fet l'altre ---» (Ag. II, 243; I, 212); «no 's tan brau / *fer* ni felló, / cert, lo lehó, / com pintat, par», JRoig (*Spill*, 16027).

En la llengua moderna el mot a penes ha subsistit en l'ús popular. És pot dir que n'hi ha algunes supervivències, només fora del català central, sobretot en el llenguatge de les comarques muntanyoses de dialecte occidental, i en particular les pirinenques, des de Ribagorça i Pallars (ZRocafort, Pobla de Segur, BCEC IX, 70) fins al Cardener. A Tor de Vall Ferrera parlen de *ànecs fers*, *gats fers*, *porcs fers*, *cabres feres* i, en el regne vegetal, només *trumfes feres* (per a les tòfones). Pertot el masculí sona *fé* amb la -r muda, i a Tor la vocal és tancada, mentre que a Aneu i a tots els altres pobles de Cardós i Vall Ferrera és *fé*, com correspon a la fonètica de la Ē en aquesta comarca (BDC XXIII, 248, 290): el porc *fer* és el senglar i la *cabra fera* és l'isard (1932-4).

D'aquestes denominacions combinades la més estesa és *porc fer* (recentment alguns ho canvien en *tocino fer*), car aquesta denominació no solament continua a la Vall d'Aneu (Pol, pp. 18, 23), sinó a la de Boí, i més enllà de la Ribagorçana (a Oveix, 1957, en aquestes valls pron. *porks fés*) i a molts altres punts de Ribagorça i Pallars; cap a l'E. també ho sento a la Vall de Lavansa, a Pinós de Solsonès (*porks fés*, 1964) i a altres zones pirinenques i prepirinenques de cap al Cardener, i creuria que també en altres comarques del cat. occidental. Extensió semblant deu tenir *gat fé*, car no solament és de l'Alt Pallars sinó del Segre Mj. (Pallerols) i del Cardener (Clariana, 1964). Hi ha femení, com en *trumfes feres*, i *cabres feres*, que degué tenir aplicació també topogràfica.

En efecte, a Oveix hi ha un còrrec més que rost que en diuen *la kanáu-féra* (1957), però el fet que la l s'hi ha vocalitzat en *y* indica que deu haver funcionat com a nom de lloc més o menys soldat, ja per algunes centúries. Quant a extensions més àmplies de l'ús, poc es troba ja: el nom de la balma anomenada *La 'Spuga de la Féra* a Lavansa ens mostra la substantivació del femení *fera*, que és tan comú en les llengües romàniques (it. i cast. *fierra*, oc. ant i port. *fèra*) i que entre nosaltres apareix ja en Ausiàs («que feres los devoren», civ). En fi al Vilosell, cap a les muntanyes de Prades el veiem toponímicament aplicat a l'home en el nom de la «cova de l'Home Fé».

La restauració del mot en el llenguatge de la Renaix. ha tingut abast limitat i caràcter erudit, llatinitzant (inspirat alhora en la llengua medieval i en els idiomes germans). Verdager en l'*Atl.* va usar-lo en bastants dels seus oficis; però el millor indicatiu que és sempre amb caràcter mig-erudit és que en aquest ús literari el mot sona *fér* en el cat. central (enterament arbitrària i falsa la pronúncia cat. or. *fé* que indica *AlcM*): «mes sola jo restant-li de sa real niçaga, / a Espanya ve, com a arbre caygut un llenyater, / Gerió de tres testes, dels monstres lleigs qu'amaga / l'assoleyada Líbia, lo més odible y fer» (*Atl.*, 62); bellament: «tal un racer de roures montanyesos / en temps d'estiu pel llenyataire encesos, / de l'huracà al ruffet